

Forligslovgivningen i den hidtilværende Land, og dertil regner jeg ogsaa det, at Parterne selv møde, og at Sagsførerne ikke faa Afgang til at møde i større Omfang end hidtil. Det er nu mærkeligt at se, hvorledes Sagen er bleven behandlet forfæstligt for Københavns og Provinsernes Bedkommende. For Københavns Bedkommende er det blevet tilladt Sagsførere og deres Fuldmægtige at give Møde under visse, nærmere Bestemmelser; men for Provinsernes Bedkommende er det endog blevet forbudt Sagsførerne at møde som Mandatarer. Det er blevet mig sagt, at Marsagen til denne Bestemmelse er den, at Sagsførerne ofte eller stundom afgive en Sag efter at have mødt for Forligskommissionen som Mandatarer. Det er selvfølgelig en Ulfik, og derved ophæves jo fuldstændig Hensigten med Forligsloven; men det lod sig jo rette paa den Maade, at man forbød Sagsføreren at afgive et saadant Mandat eller i alt Fald bestemt, at hans Afgivelse af et saadant Mandat vilde have Sagens Afvisning til Folge. Paa denne Maade vilde jo den Ulfik, som maasse finder Sted enkelte Steder, kunne forhindres, og Fordelen for mange Parter ved at overdrage deres Sag til en Sagsfører vilde derved ikke affæres. Naar en Sagsfører faar en Sag overdraget, er det uhenftigsmæssigt at lade Parterne selv møde til Forlig; thi derved affæres ubetinget eller i alt Fald i de allervæsentligste Tilfælde Agangen til Forlig. Her i København er der, som allerede fremhævet, ogsaa ved tidligere Forhandlinger, jo den Ulempe ved Forligskommissionen, at den har alt for mange Sager til Behandling paa de enkelte Dage, saaledes at den ikke kan stænke hver Sag den fornødne Tid, og det er jo indlysende, at naar Parterne selv, uretshyndige Personer, møde, saa vil det bidrage væsentligt til, at Forliget kan opnaas, dersom man giver dem Tid til nærmere Drøftelse og Udvikling, overfor Forligskommissionen. Derfor kunde jeg slutte mig til det Dusk, der er fremsat paa de i Dag og tidligere, om Oprettelsen af flere Forligskommissioner i København, hvorpaa der efter Byens større Tiltaagen maa være større og større Fordring. Noget lignende maatte vistnok, om end i mindre Grad, være ønskelig i de meget store Jurisdiktioner udenfor København, saa vel de Købstæder, som nu vokse op til en betydelig Størrelse, som ogsaa en saadan Kommune som Frederiksberg. Der er en Fordel, man har i København fremfor Provinserne, som det endrer mig ikke er bleven taget med paa denne Lov. I København er jo en vis Art Sager udfillede fra den almindelige Forligskommission,

nemlig Gældsager under 200 Kr., som ere henbiste til den saakaldte lille Gældskommission, der paa en Gang udøver Forligs- og Domsmyndighed. Jeg betragter det som en Fordel, at liget kan finde Sted; thi i saadanne Sager, der ofte dreje sig om ganske ringe Beløb, paalægges der Parterne uforholdsmæssig Arbejde og ogsaa uforholdsmæssig Beløstning, naar de baade skulle møde for Forligskommissionen, derefter udtage Stævning og procedere Sagerne regelmæssigt for Domstolene. Dette maa man gøre i Provinserne, og dette gør, at mindre Fordringer staar man sig ofte ikke ved at inddrive. Jeg har under tidligere Forhandlinger for en Række Aar tilbage, for den nærværende Justitsminister tiltraadte sin Stilling, saa vidt jeg huffer i alt Fald, fremdraget dette Moment og fandt den Gang Medhold deri af et nu afdød Medlem af Tinget, Procurator Alberti, der sluttede sig ganske til det Dusk, at det maatte blive overdraget Dommerne i Provinserne at havgere paa samme Maade som den lille Gældskommission i København, saaledes at Forlig, mundtlig Procedure og Kendelses Afgivelse fandt Sted i samme Møde, og Sagerne afgjordes med det samme — til stor Bevæmmelighed for begge Parter tør jeg sige. Det staar jo paa en Maade i Forbindelse med Forligslovgivningen og paa en anden Maade i Forbindelse med den almindelige Retsorden, og jeg ved derfor ikke, om det saa rigtigt vil have sin Plads i den nærværende Lov, skønt jeg tror ikke, der er noget bestemt til Hinder for at give det Plads her. Men jeg fremfører det her nærmest for at høre, hvorledes den højtærede Justitsminister er fundet overfor den Tanke, om han kunde være tilbøjelig til enten i nærværende Lov eller paa anden Maade at bringe den frem i Lovform. For øvrigt kan jeg ikke andet end slutte mig til Dusk om, at den højtærede Justitsminister, ved snart at fremlægge Forslag til en almindelig Retsreform, vil bidrage sit til at bringe os ud af de Tilstande, hvori vort Retsvæsen for Øjeblikket befinder sig. Men det er et Emne, som jeg ikke skal forfølge videre her.

Lauridsen: Ja, det er jo selvfølgelig en Fejl hos det ærede Medlem for Bræstø Amts 3dje Valoktes (Leth), at han ikke er bevægelig og livlig nok, saa at han ikke har kunnet følge med og sætte sig ind i alle de Lovforslag, som i Dag foreligger til Forhandling, men jeg vil sige, at nogen Undskyldning for ham ligger deri, at han selvfølgelig ikke har den store Bevægelighed og den overlegne Begavelse, der udmærker dem, der have